

Meldal kommune

Årsberetning 2019

Innhold

Hovedtrekk	3
Organisering.....	4
Resultatutvikling/driftsregnskapet	4
Driftsregnskapet	5
Planområde 1: Sentral styring	5
Planområde 2: Oppvekst og kultur	6
Planområde 3: Helse og omsorg.....	6
Planområde 4: Utvikling og drift.....	7
Avvik pensjon:.....	8
Planområde 9: Felles inntekter og utgifter.....	8
Investeringsregnskapet.....	10
Balanseregnskapet.....	11
Likviditet	13
Lånegjeld.....	13
Befolkningsutvikling.....	14
Forventninger omkring framtidige inntekter og statlige styringssignaler	15
Diskriminering og likestilling.....	16
Etikkarbeid	16
Regnskapsprinsipper.....	16
Rettsaker/andre uavklarte forpliktelse	16
Interkommunale samarbeid med base i Meldal.....	16
Kommunestruktur	17

Hovedtrekk

Meldal kommune hadde i 2019 et regnskapsmessig mindreforbruk («overskudd») på ca 1,2 millioner kroner. Hovedårsakene til dette er at inntektsutjevningen ble 2,5 millioner høyere enn antatt, samt at det innkam 1,3 millioner mer i skjønnsmidler enn forutsatt. Videre ble rente- og avdragsutgiftene ca 1,2 millioner lavere enn budsjettert. Også renteinntekter 1,0 millioner over budsjettert nivå, bidrar til mindreforbruket. I motsatt retning trekker sosiale utgifter utover budsjettert nivå med 3,5 millioner og meravsetninger til fond ned resultatet. Regnskapet viser at det er god budsjett disiplin i organisasjonen, ved at det er i det alt vesentligste er relativt små avvik på programområdenivå.

Netto driftsresultat var på 10,0 millioner, tilsvarende 2,7 % av brutto driftsinntekter. Dette er over anbefalt minimumsnivå over tid.

Både ved legging og justering av driftsbudsjettet, er det lagt opp til å avsette midler til disposisjonsfond. Til sammen 18 millioner er avsatt disposisjonsfond i 2020.

Investeringsnivået er noe lavere i 2019 enn foregående år. Investeringer knyttet til nytt helsetun er det største prosjektet i 2019, i tillegg til investeringer i infrastruktur som vei, vann og avløp.

Omfattende investeringer i de senere år har økt kommunens gjeld betydelig. Etter utbygging vil kommunens skole og barnehager framstå som nye og framtidsrettede, mens det framover er under planlegging investeringer i pleie- og omsorgssektoren.

Meldal kommune er i stor grad prisgitt de statlige rammeforutsetningene for å videreføre dagens tjenestenivå. Videre er kommunen avhengig av fortløpende å tilpasse seg endringer i tjenestebehov og rentenivå. Meldal kommune har vedtatt å gå sammen med 3 andre kommuner i Orkland kommune fra 2020, og opphører som egen enhet fra 1. januar 2020. Regnskap og årsberetning for 2019 blir således siste selvstendige rapporteringsdokumenter fra Meldal kommune.

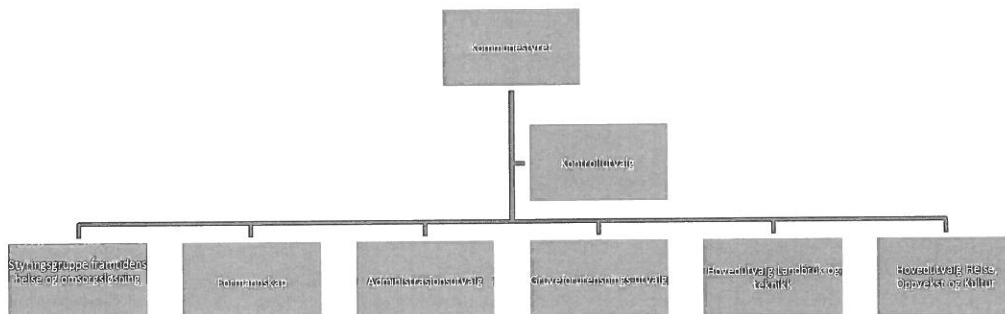
Årsberetningen er utarbeidet som et supplement til regnskapsdokumentene, og tar for seg viktige økonomiske utviklingstrekk samt utvikling i lokalsamfunnet for øvrig som kan påvirke kommunens økonomiske stilling. Krav om årsberetning er hjemlet i Kommunelovens § 48 nr. 1 og 5.

I tillegg til årsberetningen som kommenterer den økonomiske utviklingen i 2019, er det utarbeidet en egen årsmelding som kommenterer status i forhold til måloppnåelse i forhold til handlingsprogrammet.

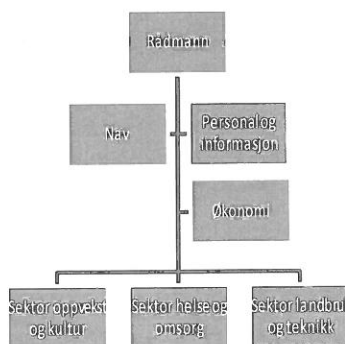
I årsberetningen er det forutsatt vurderinger for videre drift av kommunen. Disse vil selvsagt påvirkes av at kommunen opphører som egen virksomhet.

Organisering

Meldal kommune er sektororganisert. Den politiske organiseringa er i grove trekk som i skissen under.

Kommunens administrative organisering er på tre nivå – og er som følger.

Budsjett og regnskap fulgte i 2019 den administrative organiseringen, og er inndelt i 5 planområder, 1 Sentral styring, 2 Oppvekst og kultur, 3 Helse og omsorg, 4 Landbruk og tekniske tjenester, samt 9 Felles inntekter og utgifter. Planområdene er igjen inndelt i programområder. Budsjettet vedtas på programområdenivå.

Resultatutvikling/driftsregnskapet

Netto driftsresultat for 2019 bør ligge på 1,75% av kommunens brutto driftsinntekter. Dette for å sikre nødvendig handlingsrom i årene framover. For 2019 ble netto driftsresultat ca 10 millioner/2,7 % av brutto driftsinntekter (positivt driftsresultat).

	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	Snitt
Nto driftsresultat	-9 813	-11 284	-12 708	-10 033	-10 960
Nto driftsresultat %	2,87 %	3,15 %	3,45 %	2,70 %	3,04 %

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet for 2019 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk («overskudd») på kr - 1 158 382,57.

Det er et krav at vesentlige avvik skal kommenteres i årsberetningen. Avvikene oppgis og kommenteres i forhold til de enkelte programområders netto utgift/inntekt. Det kan derfor være avvik på enkeltkonti innenfor de enkelte programområder som ikke framkommer i tabellen, da disse oppveies av andre avvik innen samme programområde. Det legges en "vesentlighetsgrense" på kr 500.000,-/5%, slik at avvik under dette ikke kommenteres.

Avvik i de enkelte programområdene kommenteres ut fra regnskapskjema 1 B, av hensyn til konsistensen i rapporteringen. Her er det hensyntatt fondsavsetninger og -bruk, renteinntekter m.v. som gjennom året er ført på de enkelte tjenestene, men som skal korrigeres for i skjema 1B. Tabellen viser avvik både i kr og %. Alle beløp i hele kr 1.000,-.

De avvikene som kommenteres er merket med * og tall i høyre marg av tabellen. Avvik uten fortegn er «mindreforbruk», avvik med «minus» er «merforbruk». Dersom utgiftene i regnskapet er lavere enn budsjettet, eller de faktiske inntektene er høyere enn budsjettet, gir dette et mindreforbruk. Tilsvarende vil en få et merforbruk dersom de faktiske utgiftene i regnskapet blir høyere enn budsjettet, eller inntektene i regnskapet er lavere enn forutsatt i budsjettet.

Planområde 1: Sentral styring

	Programområde	Regnskap 2019	Reg. bud 2019	Avvik kr	Avvik %	
10	Politisk styring	3 469	3 571	102	2,86 %	
11	Ledergruppen, revisjon, fellesrådet m.m	11 921	11 233	-688	-6,12 %	*1
12	Økonomiavd.	3 416	3 631	215	5,92 %	*2
13	Servicekontor	4 335	4 242	-93	-2,19 %	
14	Personalavd.	3 714	3 729	15	0,40 %	
15	IT-avd.	3 544	3 615	71	1,96 %	
16	Nav	5 997	7 504	1 507	20,08 %	*3
	SUM sektor	36 396	37 525	1 129	3,00 %	

***1)** Merforbruket på 6,1 %/kr 688 000 innen ledergruppen, har i stor grad sammenheng med merutgifter innen lønn og sosiale utgifter. Videre er forbruket på konti knyttet til kjøring, kurs, møter mv. høyere enn budsjettet. Mye av dette antas å være en følge av økt aktivitet knyttet til etableringa av ny kommune. En ser også at utgiftene knyttet til tilskudd andre trossamfunn ble betydelig høyere enn budsjettet.

***2)** Mindreforbruket på 5,92%/kr 215 000 innen økonomiavdelinga er knyttet til lønn og diverse konti.

***3)** Mindreforbruket på 20 %/kr 1 507 000 innen NAV, har flere forklaringer. Inntekter på refusjoner ble betydelig høyere enn budsjettet, mens utgifter til sosialstønader, kvalifiseringsordningen m.v. ble lavere enn det ble tatt høyde for i budsjettet.

Samlet sett er mindreforbruket i sektoren 3,0 %/1,1 millioner, noe som er på nivå med 2018.

Planområde 2: Oppvekst og kultur

	Programområde	Regnskap 2019	Reg. bud 2019	Avvik kr	Avvik %	
20	Oppvekst, PPT og barnevern	12 796	13 600	804	5,91 %	*4
21	Barnehager	28 876	27 952	-924	-3,31 %	*5
22	Grunnskole	44 657	43 024	-1 633	-3,80 %	*6
23	Flyktningetjeneste	3 652	3 677	25	0,68 %	
25	Kultur	8 887	9 218	331	3,59 %	
	SUM planområde 2	98 869	97 471	-1 398	-1,43 %	

***4)** Mindreforbruket på i underkant av 5,9 %/kr 804 000 innen oppvekst, PPT og barnevern henger sammen med mindreforbruk innen kjøp av tjenester fra andre kommuner både innen PPT og barnevern. For barnevernet ble utgiftene lavere enn budsjettet både når det gjelder drift av tjenesten og tiltak innenfor/utenfor familien.

***5)** Merforbruket innen barnehageområdet på 3,3%/ kr 924 000 er i all hovedsak knyttet til merutgifter innen pensjonsområdet (se under).

***6)** Merforbruket innen grunnskole på 3,8%/ 1,6 millioner har flere årsaker. Ca. 1,2 millioner utgjør et regnskapsteknisk avvik mellom budsjett og regnskap knyttet til prosjekter innen Orkdal-øy hvor utgiftene i sin helhet er finansiert med bruk av fond, men hvor finansieringen inngår i skjema 1A. Det reelle avviket er på 0,4 millioner/0,93 %. Det er et merforbruk i forhold til vikarlønn og pensjon, samt at det for fellesområdet er en del tjenestekjøp fra andre kommuner, skyssutgifter m.v. som avviker fra budsjettet.

Samlet sett er merforbruket i sektoren 1,4 millioner / 1,4 %, noe som er litt lavere enn 2018.

Planområde 3: Helse og omsorg

	Programområde	Regnskap 2019	Reg. bud 2019	Avvik kr	Avvik %	
30	Helse/Omsorg, Flyktninger og folkehelse	476	498	22	4,33 %	
31	Legetjeneste	7 295	6 869	-426	-6,20 %	*7
32	Hjelpetjenesten	12 023	11 517	-506	-4,39 %	*8
33	Meldal Helsetun	36 595	35 223	-1 372	-3,89 %	*9
34	Hjemmetjenesten	72 091	70 578	-1 513	-2,14 %	*10
	SUM planområde 3	128 481	124 685	-3 796	-3,04 %	

***7** Merforbruket på 6,2%/kr 426 000 innen legetjenesten er knyttet til mindre merforbruk på flere poster, så som lønn, inventar, medisinsk forbruksmateriell, samt at det er mottatt mindre i refusjoner fra staten enn forutsatt i budsjettet.

***8** Merforbruket på 4,4%/ 506 000 i programområde 32 Hjelpetjenesten, er fordelt på private fysioterapeuter/husleie, samt psykisk helsearbeid og helsestasjon. Mye av merforbruket her er knyttet til pensjon og avvikling av prosjekter.

***9** Merforbruket på Meldal Helsetun utgjør 3,9%/ 1 372 000 og er knyttet til lønn og lønnsrelaterte poster. Over en tredjedel av avviket ligger i pensjon (se under) . Også for konti for tillegg og vikarutgifter er regnskapet høyere enn budsjettet. Tilsvarende er det merforbruk i forhold til medikamenter og medisinsk utstyr.

***10** Hjemmetjenesten har i 2019 et merforbruk på ca 2,1%/kr 1 513 000. For hjemmetjenesten utgjør pensjon 80% av avviket.

Samlet sett er merforbruket i sektoren på 3,8 million/ 3,0%, mot et mindreforbruk i 2018.

Planområde 4: Utvikling og drift

	Programområde	Regnskap 2019	Reg. bud 2019	Avvik kr	Avvik %	
41	Brannvern	4 214	4 431	217	4,90 %	
42	Vannforsyning	423	-198	-621	313,63 %	*11
43	Avløp	-969	-1 004	-35	3,47 %	
45	Gruveforurensning	119	118	-1	-0,74 %	
46	Veier, samferdsel og parker	4 565	4 754	189	3,97 %	
47	Bygg og eiendom	20 888	19 780	-1 108	-5,60 %	*12
48	Plan, byggesak, oppmåling og kart	946	1 284	338	26,33 %	*13
49	Landbruk og naturforvaltning	2 676	2 291	-385	-16,79 %	*14
50	Næringsutvikling	3 212	3 086	-126	-4,08 %	
	SUM planområde 4	36 074	34 542	-1 532	-4,43 %	

***11)** Avviket på 313 %/kr 621 000 for programområde 42 Vann er en følge av fonds-bruk/-avsetninger til/fra lovpålagte selvkostfond. Etter avslutning av regnskapet for 2019, er selvkostfondet for vann nullet ut. Programområdene 42 og 43 er underlagt lovpålagt selvkostregime, og avvikene utlignes over en løpende 3-årsperiode. I forbindelse med kommunesammenslåingen, bør selvkostfondene gjøres opp. Saldo på fondene er etter avslutning av regnskapet kr. 0,-, med unntak av selvkostfondet for avløp og feiing. Her gjenstår 1 851 344 på avløp og 58.109 på feiing som skal tilbakeføres abonnentene, dersom ikke de andre sammenslåingskommunene har fond av samme relative størrelse. Dette vil i så tilfelle måtte skje i regi av Orkland kommune.

***12)** Merforbruket på 5,6 % / kr 1 108 000 innen programområde 47, er til flere forhold. Den største enkeltfaktoren er knyttet til at husleieinntektene gjennom året ble lavere enn forutsatt i budsjettet. Videre har utgiftene til strøm og bio-energi vært høyere enn forutsatt, samt at påløpte eiendomsavgifter ble høyere enn det en tok høyde for i budsjettet.

***13)** Mindreforbruket på 26,3 % / kr 338 000 innen byggesak, kart og oppmåling skyldes i stor grad at gebyrinntektene for bygge og delingsaker ble betydelig høyere enn budsjettet. Det har også vært et mindreforbruk på en rekke konti.

***14)** Merforbruket i Orkla landbruk på 16,8% / kr 385 000 relateres i hovedsak til kostnadsfordeling i forbindelse med avslutning av prosjekter innen landbruk og naturforvaltning. Dette igjen har også sammenheng med ulike prosjekter og refusjoner og tilskudd fra andre kommuner, stat o.a.

Samlet sett er merforbruket i sektoren 1,6 millioner/ 4,5 %. Dette er noe høyere enn 2018.

Avvik pensjon:

Ved legging av budsjettet for 2019, har en gjort en feil i forhold til fordeling av pensjonsfond fra KLP. I sum utgjør denne feilen ca 3,5 millioner, som er fordelt utover enhetene ved avslutning av regnskapet. Fordelinga i regnskapet/feilen ble avdekket så seint at det ikke var mulig å korrigere inn denne, og dette kommer derfor uforutsett også for lederne av enhetene. I tillegg oppstår avvik ved at budsjettene gjennom året justeres som følge av sykepengerefusjoner m.v., og i tabellen under er avvik på pensjonskontiene vist pr programområde samlet sett.

	Programområde	Regnskap 2019	Reg. bud 2019	Avvik kr
10	Politisk styring	182	171	11
11	Ledergruppen, revisjon, fellesrådet m.m	1 009	771	238
12	Økonomiavd.	400	325	75
13	Servicekontor	498	394	104
14	Personalavd.	514	373	141
16	Nav	579	432	147
21	Barnehager	5 355	4 266	1 089
22	Grunnskole	3 601	3 336	265
23	Flyktningetjeneste	152	127	25
25	Kultur	666	518	148
30	Helse/Omsorg, Flykninger og folkehelse	54	41	13
31	Legetjeneste	653	581	72
32	Hjelpetjenesten	1 590	1 306	284
33	Meldal Helsetun	5 203	4 738	465
34	Hjemmetjenesten	10 235	9 022	1 213
41	Brannvern	605	440	165
42	Vannforsyning	276	272	4
43	Avløp	283	268	15
45	Gruveforurensning	37	30	7
46	Veier, samferdsel og parker	129	137	-8
47	Bygg og eiendom	1 810	1 470	340
48	Plan, byggesak, oppmåling og kart	311	307	4
49	Landbruk og naturforvaltning	796	723	73
50	Næringsutvikling	63	33	30
90	Skatt, statstilskudd, finans m.m.	-7 547	-6 080	-1 467
	TOTALT	27 455	24 001	3 454

Planområde 9: Felles inntekter og utgifter

Vesentlige avvik i planområde 9 kommenteres i forhold til regnskapsskjema 1 A - (motsvar til skjema 1 B), se tabell. Dette ut fra konsistens i rapporteringen. Vesentlighetsgrensen settes til avvik større enn 1 million. I tabellen indikerer «minus» i regnskap og budsjettkolonnen at dette er inntektsposter, mens tall uten fortegn er utgifter. For avvik medfører dette at tall uten fortegn er mindreforbruk/merinntekt, mens tall med negativt fortegn representerer merforbruk/mindreinntekt.

	Regnskap 2019	Reg. bud 2019	Avvik kr	Avvik %	
Regnskapsskjema 1A - drift					
Skatt på inntekt og formue	-94 349	-92 450	1 899	2,05 %	*15
Ordinært rammetilskudd	-149 164	-148 825	339	0,23 %	
Skatt på eiendom	-11 661	-11 950	-289	-2,42 %	
Andre direkte eller indirekte skatter	-1 158	-1 024	134	13,05 %	
Andre generelle statstilskudd	-34 063	-31 303	2 760	8,82 %	*16
Sum frie disponible inntekter	-290 396	-285 552	4 844	1,70 %	
Renteinntekter og utbytte	-12 227	-11 279	948	8,40 %	
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-1 746	-1 500	246	16,39 %	
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	-6 639	-7 762	-1 123	-14,46 %	*17
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)		-400	-400	-100,00 %	
Avdrag på lån	-11 853	-13 400	-1 547	-11,54 %	*17
Netto finansinnt./utg.	4 520	8 783	4 263	-48,54 %	
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk					
Til ubundne avsetninger	18 007	18 007		0,00 %	
Til bundne avsetninger	9 305	5 227	-4 078	78,02 %	*18
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	-7 107	-7 107		-0,01 %	
Bruk av ubundne avsetninger	-3 215	-3 392	-177	-5,21 %	
Bruk av bundne avsetninger	-8 118	-6 390	1 728	27,04 %	*18
Netto avsetninger	8 872	6 345	-2 527	39,83 %	
Overført til investeringsregnskapet	-3		3		
Til fordeling drift	-277 001	-270 424	6 577	2,43 %	
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	275 842	270 424	-5 418	2,00 %	
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-1 158		1 158		

***15** Skatteinntekten ble 1,9 millioner høyere enn forutsatt ved justering av budsjettet i desember 2019.

***16** De generelle statstilskuddene ble 2,8 millioner høyere enn budsjettet. Hoveddelen av dette er ikke budsjetterte overføringer knyttet til prosjekter eksempelvis i Orkdal/øy-samarbeidet

***17** Rente og avdragsutgiftene på løpende lån ble lavere enn forutsatt ved legging av budsjettet.

***18** Det ble avsatt mer til bundne fond i regnskapet enn forutsatt i budsjettet. Også dette har i all hovedsak sammenheng med prosjekter innen Orkdal/øy-samarbeidet.

Investeringsregnskapet

På samme måte som avvik i drifta kommenteres opp mot regnskapsskjema 1 A og B, kommenteres vesentlige avvik i investeringsregnskapet opp mot regnskapsskjema 2 A og B. Vesentlighetsgrensen for kommenterte avvik er avvik større enn 1 million. Alle beløp i tabellene i hele 1.000,- kr.

I det etterfølgende er avvik kommentert (skjema 2A)

Regnskapsskjema 2A - investering

	Regnsk. 2019	Reg. bud. 2019	Avvik kr	Avvik %	
Investeringer i anleggsmidler	36 012	41 267	5 255	12,73 %	*19
Utlån og forskutteringer	4 762	7 000	2 238	31,98 %	*20
Kjøp av aksjer og andeler	1 183	1 180	-3	-0,28 %	
Avdrag på lån	1 142	2 000	858	42,91 %	
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0		
Avsetninger	2 798	450	-2 348	-521,84 %	*21
Årets finansieringsbehov	45 897	51 897	6 000	11,56 %	
Finansiert slik:					
Bruk av lånemidler	36 078	44 015	7 937	18,03 %	*21
Inntekter fra salg av anleggsmidler	2 152	840	-1 312	-156,19 %	*22
Tilskudd til investeringer	1 190	0	-1 190		*23
Kompensasjon for merverdiavgift	3 368	3 844	476	12,38 %	
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	1 926	2 018	92	4,56 %	
Andre inntekter	0	0	0		
Sum ekstern finansiering	44 714	50 717	6 003	11,84 %	
Overført fra driftsregnskapet	3	0	-3		
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0		
Bruk av avsetninger	1 181	1 180	-1	-0,06 %	
Sum finansiering	45 897	51 897	6 000	11,56 %	
Udekket/udisponert	0	0	0		

*19) Avviket i investeringer i anleggsmidler motsvarer lavere aktivitet/omfang i de ulike investeringsprosjektene enn forutsatt ved justering av budsjettet. De enkelte avvikene er kommentert i det etterfølgende

*20) Avviket i utlån og forskutteringer henger sammen med lavere utlån av startlånsmidler, enn forutsatt i budsjettet. Dette er også delforklaringen bak avviket i bruk av lånemidler (*21).

*21) Salgsinntekter fra salg av eiendommer m.v. er avsatt til investeringsfond. Salgsfullmakten var uavhengig av budsjett, bl.a. i forhold til kommunale boliger, og det ble solgt flere eiendommer enn forutsatt i budsjettet.

***22)** Lavere bruk av lån enn forutsatt i budsjettet, korresponderer med lavere aktivitet i investeringsprosjektene og lavere videreutlån (*18 og 19).

***23)** Det ble solgt eiendommer på tampen av 2019, hvor salgsinntekten ikke var fanget opp i budsjettet. Inntektene er avsatt fond (*20).

***24)** Det ble mottatt tilskudd til investeringer i gang og sykkelstier i 2019.

Når det gjelder de konkrete investeringsprosjektene, vises til note16 i regnskapet.

Regnskapsskjema 2B - investering

	Regnsk. 2019	Reg. bud. 2019	Avvik kr	Avvik %	
42 Vann	11 540	11 775	235	2,00 %	
43 Avløp	589	675	86	12,73 %	
46 Veier, samferdsel og parker	2 756	2 555	-201	-7,88 %	
47 Bygg og eiendom	21 119	26 262	5 143	19,58 %	*25
	36 004	41 267	5 263	12,75 %	

***25)** Avviket innen investeringer i programområde 47 bygg og eiendom, skyldes i all hovedsak framdriften av prosjekteringsarbeidet knyttet til nytt helsetun.

Balanseregnskapet

(Tall i hele 1000)	R 2016	R2017	R2018	R2019	
Faste eiendommer og anlegg	400 932	396 227	401 277	424 138	*26
Utstyr, maskiner og transportmidler	18 080	22 681	20 094	17 380	
Utlån	60 637	60 283	60 338	63 113	
Aksjer og andeler	25 705	25 782	25 602	26 785	
Pensjonsmidler	430 001	454 145	491 453	508 767	*27
Sum anleggsmidler	935 355	959 118	998 764	1 040 183	
Kortsiktige fordringer	12 793	16 158	17 742	13 833	
Premieavvik	32 977	30 714	30 834	32 016	
Aksjer, obligasjoner, pengemarked	20 460	21 591	21 167	22 912	
Kasse, bankinnskudd	66 968	82 867	98 370	94 165	*28
Sum omløpsmidler	133 199	151 331	168 113	162 928	
SUM EIENDELER	1 068 553	1 110 449	1 166 877	1 203 111	

<i>(Tall i hele 1000)</i>	R 2016	R2017	R2018	R2019
Fond (bundne og disposisjonsfond)	-67 748	-81 362	-91 000	-107 977 *29
Endrede regnskapsprinsipper	6 020	6 020	6 020	6 021
Regnskapsmessig mindreforbruk	-9 409	-4 949	-7 107	-1 158
Udekket investeringsregnskapet				
Kapitalkonto	-117 215	-137 587	-173 481	-167 640 *30
Sum egenkapital	-188 350	-217 877	-265 566	-271 373
Pensjonsforpliktelse	-541 593	-549 476	-551 310	-575 487 *27
Andre lån	-292 911	-297 909	-302 387	-307 792 *31
Sum langsiktig gjeld	-834 504	-847 385	-853 697	-883 279
Annen kortsiktig gjeld	-42 252	-42 110	-46 177	-48 204
Premieavvik	-3 447	-3 077	-1 437	-255
Sum kortsiktig gjeld	-45 699	-45 187	-47 614	-48 459
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-1 068 553	-1 110 449	-1 166 879	-1 203 111

Balansen viser status for kommunens økonomiske stilling ved årsskiftet. Utvikling i kommunens egenkapital er sentral i vurdering av kommunens soliditet, og tabellen under viser utviklingen de siste 4 år. Det er gjennomført flere store endringer i perioden som krever nærmere forklaring.

***26) Endring faste eiendommer, anlegg, maskiner, utstyr**

Endringen gjennom perioden skyldes i stor grad nyinvesteringer i skole og barnehage. Dette gir også en betydelig økning av langsiktig gjeld. For 2019 er det investert mer i faste eiendommer og anlegg enn det er avskrevet, noe som medfører en endring fra 2018 til 2019.

***27) Endring pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser**

En ser at pensjonsforpliktelser (dagens og framtidig gjeld vi har til ansatte med pensjonsrettigheter hos oss) og pensjonsmidlene (de oppsparte midlene som forrentes og skal betale dagens og framtidige pensjoner) har økt i takt tidligere år. Differansen vil inndeckes ved framtidig avsetning og ved forrentning av pensjonsmidlene.

***28) Kasse, bankinnskudd**

Endring i kasse/bank beholdningen har i stor grad sammenheng med ubrukte lånemidler og fondsoppbygging. Tidlig i perioden har uavsluttede investeringsprosjekter gitt økte ubrukte lånemidler, altså lån som er tatt opp samlet før prosjektene er ferdigstilt og derfor står på konto. I 2019 er det det avsatt midler til fond, noe som øker beholdningen i banken. Fortsatt er likviditeten påvirket av måten pensjon blir ført på. Det er betalt mer i pensjon enn det som er belastet i regnskapet

***29) Fondsmidler:**

Fondsmidlene øker fra 2018 til 2019. Dette gjelder avsetninger både til bundne og til ubundne fond. Dette er med på å styrke likviditet og handlingsrom, og har vært prioritert i 2019.

*** 30) Kapitalkonto**

Kapitalkonto er en regnskapsteknisk motkonto til flere føringer gjennom året. Endringer i

avskrivninger, pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler er blant de viktigste enkeltfaktorene som påvirker denne. Kapitalkontoen vil også speile egenkapitalfinansieringen av anleggsmidlene

*31) Andre lån

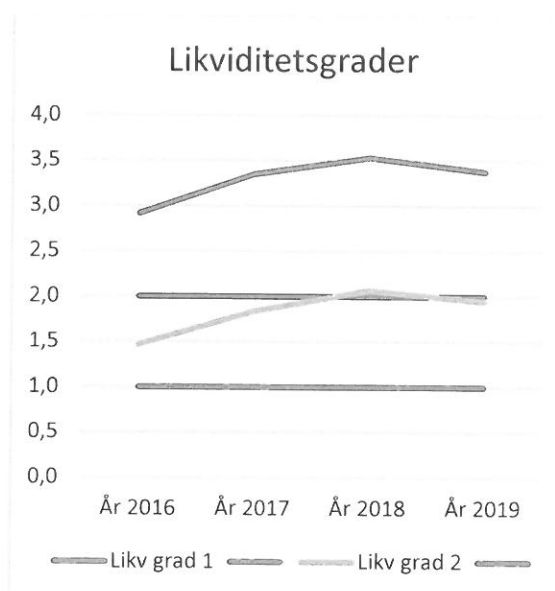
Gjeldsøkninga er knyttet til at det er tatt opp mer lån enn det er avdratt i 2019. I dette ligger både lån til egne formål og formidlingslån.

Likviditet

Likviditeten har gjennom året vært tilfredsstillende, ved at kommunen gjennom året til enhver tid har hatt tilgjengelige midler til å dekke løpende forpliktelser.

Likviditetsgrad er et begrep som sier noe om kommunens evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser. Det benyttes 2 nøkkeltall for å beskrive dette. Likviditetsgrad 1 er forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld (bør være større enn 2) og likviditetsgrad 2 er forholdet mellom mest likvide omløpsmidler og kortsiktig gjeld (bør være større enn 1).

Grafen viser utviklingen i måltallene over tid, og som det framgår av grafen er likviditeten tilfredsstillende.

Lånegjeld

	År 2016	År 2018	År 2018	År 2019
Tot.lånegjeld mill	293	298	302	307
Gj. pr. innb 1000kr	74	76	77	79

Utvikling i kommunens langsiktige lånegjeld (eks. pensjonsforpliktelser) er illustrert i tabellen.

Gjelda ligger på et stabilt, høyt nivå i perioden, i stor grad som følge av tidligere investeringer i skole og barnehager

Det vises for øvrig til regnskapets note 7.

Gjennom året skal likviditet og lånestatus rapporteres pr kvartal. Kapasitetsmessige utfordringer knyttet til sammenslåingsprosessen har medført at dette ikke er fulgt opp på tilfredsstillende måte i 2019.

Befolkningsutvikling

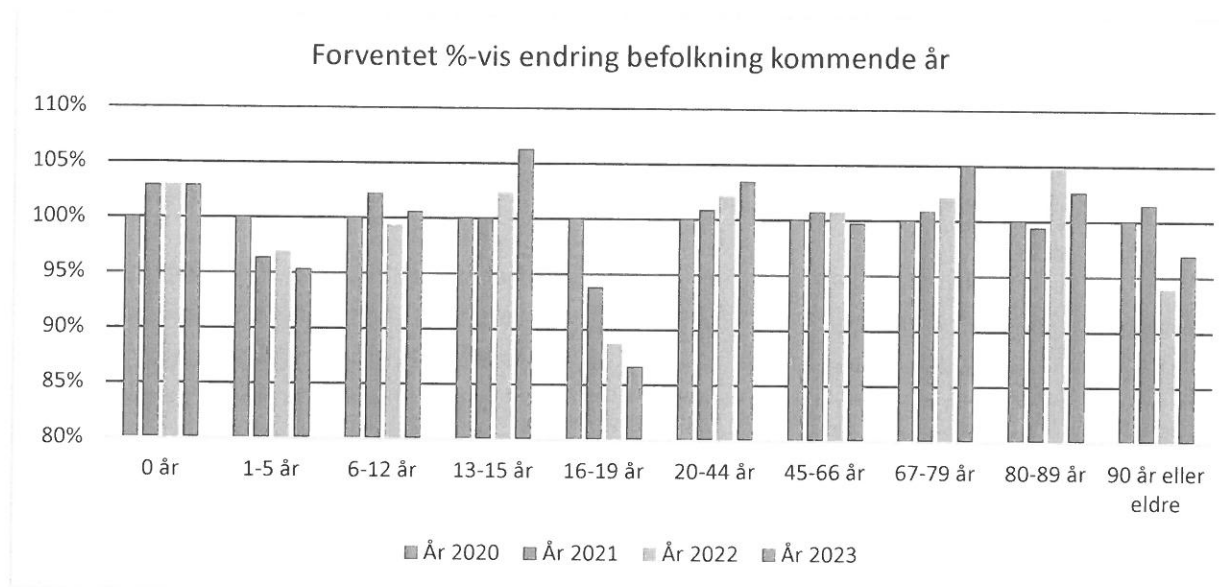
Selv om Meldal kommune er en del av Orkland, kan SSB's verktøy fortsatt benyttes til å illustrere forventet folketallsutvikling som om kommunen sto alene. Kommunens inntektsgrunnlag og utgiftsbehov er i det alt vesentlige bestemt av antall innbyggere og alderssammensetningen blant innbyggerne. Folketallet har ligget rett under 4000 i perioden I tabellen under er faktisk folketall pr 01.01 inntatt på hvit bunn, mens prognoser fra SSB for årene framover er inntatt på grå bunn.. Prognosen er basert på midlere økonomisk vekst, migrasjon, dødelighet og innenlands mobilitet, basert på framskriving fra 2018 (kilde: SSB 11668 pr 03.03.20)

Faktisk folketall pr 01.01					Prognose				
	År2000	År2005	År2010	År2015	År2020	År2025	År2030	År2035	År2040
Total folkemengde	3991	3934	3920	3967	3941	4038	4162	4285	4408

Tabellen over viser at folketallet i Meldal forventes å stige i perioden. Tabellen under viser forventet folketallsutvikling i Meldal kontra landet som helhet. Som tabellen under viser, vil folketallsveksten i Meldal være litt svakere enn i resten av landet. Folketallsprognose pr 01.01.20 er basis i framskrivningen (kilde: SSB 11668 pr 03.03.20)

	År 2020	År 2025	År 2030	År 2035	År 2040
Meldal, innbyggere	3 941	4 038	4 162	4 285	4 408
Endring i %		2,46 %	5,61 %	8,73 %	11,85 %
Landet, innbyggere	5 367 651	5 550 799	5 735 439	5 906 585	6 056 244
Endring i %		3,41 %	6,85 %	10,04 %	12,83 %
Differanse, lavere vekst i Meldal		-0,95 %	-1,24 %	-1,31 %	-0,98 %

Tabellen under viser forventet endring %-vis i de ulike aldersgruppene de kommende år, basert på SSB's prognose. Tabellen tar utgangspunkt i prognosen pr 2020, og viser prosentvis endring i forhold til 2020. For enkelte av års-seriene er antallet i aktuelle aldersgruppe lavt, slik at endring med få personer gir prosentvis stort utslag. Tabellen viser et forventet redusert behov for barnehage og grunnskoleplasser, mens behovet for ungdomsskoleplasser ventes å øke. Tilsvarende kan det forventes en nedgang i antallet unge. I motsatt ende av tabellen ser en at endringene mellom aldersgruppene 45-66 og 67-79 indikerer at flere vil gå av med alderspensjon i perioden, og at eldre i aldersgruppa 80-89 forventes å øke. Til slutt ser en at antallet i gruppa over 90 år, går noe ned.

Tabellene viser at folketallet totalt sett har vært relativt stabilt de siste årene. Framover forventes det en vekst i totalbefolkningen, noe som vil påvirke både framtidige inntekter og utgifter. Når det gjelder de mest ressurskrevende gruppene, (barn og eldre eldre), ser en at det er forventet en vekst i den yngste barne- og ungdomsgruppa, mens gruppen eldre forventes å bli noe redusert de kommende årene

Når det gjelder aldersgruppen 20-66 år, er hovedtyngden av tjenester til flertallet av befolkningen selvkosttjenester (VAR-området). Endringer i folketallet i denne gruppen forventes derfor å ha en forholdsvis mindre direkte innvirkning på omfanget av kommunale tjenester og kommunens økonomi. Det er således endringene i gruppen yngre og eldre som gir utslag både i inntektssystemet og tjenesteproduksjonen. En endring i aldersgruppen 16-66 år vil dog medføre tilsvarende økning/reduksjon i skatteinntektene.

Forventninger omkring framtidige inntekter og statlige styringssignaler

Meldal kommune opphørte som egen enhet pr 31.12.2019, ved sammenslåinga til Orkland. Folketallsutviklinga og vurderingene av konsekvensene av disse, kan likevel legges til grunn for en forsiktig vurdering som om kommunen skulle fortsatt som egen, selvstendig enhet.

Folketallsframskrivningen beskrevet over sammenfaller i stor grad med framskrivninger på nasjonalt nivå. Dette tilsier at en i Meldal isolert sett kan forvente en vekst i inntektene som i all hovedsak er på linje med landsgjennomsnittet. Skulle en fortsatt som egen kommune, ville en vært avhengig av fortløpende å tilpasse tjenesteproduksjonen etter de løpende inntektene, og folketallsutvikling under landsgjennomsnittet vil stramme inn det økonomiske handlingsrommet.

Diskriminering og likestilling

Nedenfor er det redegjort for kjønnsfordeling i politiske organer og i administrasjonen. De politiske organene ble avløst av nye organer for Orkland etter valget i september, men har hatt virketid ut 2019.

	<i>Kvinner</i>	<i>%</i>	<i>Menn</i>	<i>%</i>
Kommunestyret	6	32%	13	68%
Formannskapet	3	43%	4	57%
Hovedutvalg OHO	3	43%	4	57%
Hovedutvalg U D	3	43%	4	57%
Kontrollutvalget	2	40%	3	60%
	<i>Kvinner</i>	<i>%</i>	<i>Menn</i>	<i>%</i>
Rådm. Ledergruppe	3	50%	3	50%
Antall i høyere stillinger	10	50%	10	50%

I målet for arbeidsgiverpolitikken gjeldende i 2019 heter det:

”Vi har som mål å ha likeverd og likestilling mellom kjønnene. Det er viktig for arbeidsmiljøet at begge kjønn er representert på arbeidsplassene.”

Egen tiltaksdel for likestilling er ikke utarbeidet. Tiltak med likestillingsmessig konsekvens er inntatt i annen personalpolitikk, bl.a. gjennom arbeid med livsfaseorientert arbeidsgiverpolitikk og prosjekt omkring ønsket deltid.

Når det gjelder diskrimineringsloven, er formålet med denne *”... å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.*

Loven skal bidra til nedbygging av samfunnsskapt funksjonshemmede barrierer og hindre at nye skapes”.

(fra lovens formålsparagraf

I Meldal er det etablert et fast kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, sammensatt av politikere og representanter

for brukerorganisasjoner. Dette rådet arbeider aktivt i forhold til å ivareta ovennevnte intensjon både på samfunnsnivå og innenfor de kommunale tjenester.

Etikkarbeid

Det har siden 2010 vært fornyet fokus på etikkarbeidet i kommunen. Kommunen er en del av et etikkprosjekt i KS-regi, og refleksjonsgrupper og arbeidsgrupper er nedsatt og i arbeid innen etikkområdet.

Kommunen har interne systemer for å ivareta kvalitet og kontroll. Nytt avvikssystem er innført, og det arbeides løpende med å forbedre bruken av dette.

Gjennom elektronisk fakturahåndtering er det inntatt både manuelle og automatiske kontrollrutiner, f.eks. knyttet til bestillinger, attestasjoner og anvisninger.

Kommunen ønsker å redusere omfanget av kontanthåndtering ved å tilby alternative betalingsformer (f.eks. «Vipps»).

Regnskapsprinsipper

I 2019 er regnskapet ført etter samme prinsipper som tidligere år.

Rettsaker/andre uavklarte forpliktelse

Kommunen er ikke part i rettsaker som påvirker de framtidige, økonomiske utsiktene til kommunen. Kommunen er heller ikke kjent med andre, vesentlige, uavklarte forpliktelse

Interkommunale samarbeid med base i Meldal

Meldal kommune deltar i mange ulike interkommunale samarbeidsprosjekter. Orkla Landbruk (interkommunal landbruketjeneste mellom Meldal og Orkdal kommune med Meldal kommune som vertskommune), har i hele 2019 hatt base i Meldal.

Sekretariatsfunksjonen til regionsamarbeidet

«Orkdal/Øy» innen oppvekstsektoren har hatt base i Meldal i deler av 2019, men ble overført til Skaun kommune i løpet av 2019.

Kommunestruktur

Meldal kommune har vedtatt sammenslåing med Agdenes, Orkdal, og Snillfjord kommune, og inngikk i Orkland kommune fra 01.01.2020. Endelig vedtak ble fattet av Stortinget sommeren 2017.

Orkland. 2. juni 2020

Ingvill Kvernmo

Rådmann Orkland kommune

